

Sygn. akt II Ka 523/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agata Kowalska
Protokolant:	st.sekr.sądowy Agata Polkowska

przy udziale Prokuratora Tomasza Pniewskiego

po rozpoznaniu w dniu 6 kwietnia 2018 r.

sprawy **Ł. R.**

oskarżonego z art. 278 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 26 maja 2017 r. sygn. akt II K 266/17

zaskarżony wyrok uchyla i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Siedlcach do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt II Ka 523/17

UZASADNIENIE

Ł. R. został oskarżony o to, że w dniu 18 maja 2016 r. w Ł. zabrał w celu przywłaszczenia telefon komórkowy Ł. o wartości 550 złotych na szkodę E. K., tj. o przestępstwo z art. 278 § 1 kk.

Sąd Rejonowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 26 maja 2017 r. w sprawie sygn. akt II K 266/17 oskarżonego Ł. R. uniewinnił od popełnienia zarzucanego mu czynu, koszty postępowania przejął na rachunek Skarbu Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wniósł Prokurator Rejonowy w Siedlcach zaskarżając go w całości na niekorzyść oskarżonego Ł. R..

Wyrokowi temu zarzucił:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku mający wpływ na jego treść, polegający na wyrażeniu poglądu, że oskarżony Ł. R. nie dokonał zarzucanego mu czynu, gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika jednoznacznie, iż sprawcą był oskarżony;
2. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 392 § 1 kpk i art. 391 § 1 kpk polegające na zaniechaniu wezwania i ujawnieniu zeznań świadka R. K., gdy do tego nie zaistniały podstawy;

3. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku – art. 424 § 1 pkt 1 kpk, a mianowicie na wskazaniu faktów sąd uznał za udowodnione bez ich przeprowadzania.

Podnosząc powyższe wniosł o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Siedlcach.

Sąd Okręgowy z urzędu uzupełnił postępowanie dowodowe i przesłuchał w charakterze świadka na rozprawie odwoławczej R. K..

Po przeprowadzeniu tego dowodu, Prokurator poparł złożoną apelację i zawarty w niej wniosek.

Sąd Okręgowy w Siedlcach zważył, co następuje:

Apelacja Prokuratora Rejonowego w Siedlcach jest zasadna, a zawarty w niej wniosek o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania zasługuje na uwzględnienie.

Słuszny jest podniesiony w apelacji zarzut naruszenia art. 392 § 1 kpk, w oparciu o który Sąd Rejonowy postanowił ujawnić na rozprawie wyjaśnienia złożone przez świadka R. K. w charakterze podejrzanego. Błąd ten miał bowiem istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku.

Podkreślić należy, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych ugruntowane jest stanowisko, iż bezpośrednie przeprowadzenie dowodu nie jest niezbędne w rozumieniu art. 392 § 1 kpk, gdy dowód taki jednocześnie: nie ma zasadniczego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, nie pozostaje w zasadniczej sprzeczności z innymi dowodami, jest niesprzeczny wewnętrznie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 4 maja 2007 r., WZ 13/07, OSNwSK 2007/1/991, wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z 19 maja 2016 r., II AKa 15/16, KZS 2016/19/38).

Odnosząc powyższe do przedmiotowej sprawy należy stwierdzić, że zeznania R. K., jako osoby, która uczestniczyła w przekazaniu skradzionego na szkodę E. K. telefonu T. R. miały w sprawie zasadnicze znaczenie. Bezspornym jest bowiem, że pojechał on na miejsce transakcji wraz z Ł. R., zaś relacje obu mężczyzn dotyczące faktycznego użytkownika tego telefonu są całkowicie rozbieżne. Zaznaczyć należy ponadto, że R. K. został przesłuchany w toku dochodzenia tylko jeden raz, w charakterze podejrzanego. W związku z tym przysługiwało mu prawo do odmowy składania wyjaśnień, odmowy odpowiedzi na pytania, a jako osoba podejrzana, w ramach przysługujących mu uprawnień nie miał obowiązku mówienia prawdy i dostarczania dowodów na swoją niekorzyść. Z tych względów do jego relacji, złożonej w tej roli procesowej należało podejść z dużą ostrożnością. Wobec powyższego koniecznym było przesłuchanie go w charakterze świadka, po pouczeniu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Bezpośrednie przeprowadzenie tego dowodu przez sąd orzekający miało w tej sprawie nader istotne znaczenie dla prawidłowej oceny tego dowodu, dokonania trafnych ustaleń faktycznych oraz poszanowania zasady bezpośredniości.

Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd Rejonowy miał wątpliwości co do prawdziwości relacji R. K. przedstawionej w toku dochodzenia i uznał ją za niewiarygodną w części dotyczącej roli jaką odegrał on w transakcji sprzedaży telefonu. W tej sytuacji obowiązkiem Sądu było przesłuchanie świadka bezpośrednio na rozprawie. Mając zaś na uwadze istotne rozbieżności pomiędzy prezentowaną przez niego wersją wydarzeń, a wyjaśnieniami oskarżonego Ł. R. rozważyć należało także ewentualną konfrontację pomiędzy tymi osobami. Powołana przez Sąd Rejonowy okoliczność, jakoby przeszkodą bezpośredniego przesłuchania R. K. była niemożność doręczenia mu osobiście wezwania nie jest przekonująca. Nie było bowiem przeszkód, aby doręczyć mu wezwanie za pośrednictwem policji, bądź też doprowadzić go na termin rozprawy, a takie działania nie zostały podjęte przez Sąd orzekający.

Za zupełnie bezpodstawne uznać też należy twierdzenia Sądu I instancji, iż „przypuszczać należy, że wersja zdarzeń podawana w wyjaśnieniach przez R. K. byłaby taka sama w jego zeznaniach, a wręcz mógłby już swobodnie przerzucać wszelką winę na R. wiedząc, że postępowanie przeciwko niemu zostało prawomocnie umorzona”. Jak wyżej zaznaczono, R. K. wyjaśniał w sprawie jedynie w charakterze podejrzanego. Zatem zupełnie odmienna byłaby jego sytuacja procesowa w sytuacji składania zeznań przed Sądem, po pouczeniu go o obowiązku mówienia prawdy i

odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Obawa przed grożącą mu taką odpowiedzialnością, mogłaby mieć wpływ na jego postawę i motywację w zakresie relacjonowania wydarzeń będących przedmiotem sprawy. O tym, że takie wnioskowanie jest słuszne, świadczy przesłuchanie R. K. na rozprawie odwoławczej przed Sądem Okręgowym w Siedlcach, w trakcie którego R. K. podał odmienną wersję wydarzeń, zaś po ujawnieniu mu złożonych przez niego wyjaśnień w charakterze podejrzanego stwierdził, że podał wówczas nieprawdę gdyż się bał. Zatem fakt przedstawienia mu zarzutów i grożąca odpowiedzialność karna miały istotny wpływ na treść jego poprzedniej relacji.

Zaniechanie bezpośredniego przesłuchania R. K. w charakterze świadka doprowadziło do błędnych ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Rejonowy, a błąd ten miał istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia. Z zeznań przesłuchanego na rozprawie odwoławczej świadka R. K. wynika, że Ł. R. był nie tylko osobą przekazującą T. R. pochodzący z kradzieży telefon, jak ustalił w tej sprawie Sąd I instancji, lecz telefon ten zabrał wcześniej z ławki w parku w Ł., a następnie podjął decyzję o jego sprzedaży. Zatem twierdzenie Sądu Rejonowego, iż Ł. R. można przypisać jedynie paserstwo nieumyślne w formie pomocy w zbyciu pochodzącego z kradzieży telefonu, co stanowiłoby wyjście poza granice aktu oskarżenia, uznać należy za chybione.

W tej sytuacji, Sąd odwoławczy, z uwagi na uniewinnienie Ł. R., w związku z treścią art. 454 § 1 kpk, nie mógł orzec odmiennie i skazać oskarżonego, a zatem koniecznym było uchylene zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Siedlcach.

Ponownie rozpoznając sprawę, Sąd Rejonowy winien przeprowadzić w całości postępowanie dowodowe, a w zależności od jego wyników, rozważyć ewentualne przeprowadzenie konfrontacji pomiędzy R. K., a Ł. R.. Dokonanie tych czynności, przy zachowaniu zasady bezpośredniości pozwoli na ustalenie, czy Ł. R. dopuścił się popełnienia zarzuconego mu czynu, bądź też czy można przypisać mu odpowiedzialność za inne przestępstwo w ramach postawionego zarzutu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy orzekł, jak w wyroku.